

Als bestuurder maakte hij in enkele jaren een flitscarrière door. Niet onbegrijpelijk, want de jonge Lucas Van Dessel is een kenner die oplossingsgericht denkt. Naast het runnen van zijn melkveebedrijf in Itegem behartigt hij als nationaal ondervoorzitter van Groene Kring de belangen van jonge Vlaamse landbouwers.

'Ik voorzie voor jonge boeren een blauwe lucht met wolken, maar beslist geen donderkoppen.'

Terwijl het nieuws rond de melkstaking en de boerenbetaling weer langzaam verstomt, kijken betrokkenen angstvallig naar de uitwerkingen ervan. Op zijn boerderij in Itegem is ook voor Lucas Van Dessel (26) de actualiteit direct het gespreksonderwerp. 'Vlaanderen heeft in zijn totaliteit niet meegedaan aan de melkstaking. De vraag is ook of melk weg laten lopen wel zo'n goede actie is. Alleen het beeld van de mesttank die melk over het land sproeit, is blijven hangen, terwijl het lange-termijneffect van deze drastische actie klein is. Wij als Groene Kring gaan liever voor overleg. Een protestactie is alleen goed om een overleg kracht bij te zetten, maar eerst actie en dan overleg, dat levert geen resultaat.'

De combinatie van overleg en actie is volgens de nationaal ondervoorzitter van Groene Kring gedurende de voorbije weken, tijdens de door onder andere Boerenbond en Groene Kring georganiseerde boerenbetaling in Brussel, wel goed toegepast. 'We hebben, gesteund door de trekkeractie van onze Waalse collega's, veel afspraken kunnen maken. Zo komt er een orgaan dat meer inzicht moet bieden in de prijsvorming binnen de hele sector. De overheid stort 14 miljoen euro extra in het landbouwinvesteringsfonds en er komt meer promotie voor producten uit de sectoren die in crisis verkeren.'

Niet voor eigen roem

Wie Lucas Van Dessel een landbouwonderwerp voorlegt, krijgt een doordacht antwoord terug. Hij is een kenner, goed in het oplossingsgericht denken en daarnaast communicatief sterk. Maar als eerste is Van Dessel 'gewoon' veehouder en melkt hij in Itegem, provincie Antwerpen, ongeveer negentig koeien. Hij studeerde in 2004 af als industrieel ingenieur landbouw en biotechniek en nam enkele maanden later het ouderlijk melkveebedrijf over.

Vijf jaar geleden kwam de bestuurlijke carrière van Lucas Van Dessel in een stroomversnelling doordat hij zich aanmeldde als lid van Groene Kring, de beweging voor jonge land- en tuinbouwers in Vlaanderen. Anderhalf jaar later werd hij al verkozen tot bestuurlijk vertegenwoordiger van de werkgroep melkvee en enkele maanden later viel hem het mandaat van nationaal ondervoorzitter ten deel. De bescheiden Van Dessel bekleedt hiermee het hoogste vrijwilligersmandaat binnen Groene Kring, dat meer dan vierduizend leden telt. 'Per week kost me deze functie gemiddeld bijna acht uur. Je maakt het jezelf ook bin-

nen het bedrijf niet gemakkelijk met de keuze voor deze bestuurstaak. Voor eigen eer en glorie moet je dit ook niet doen. Maar het feit dat ik wat kan realiseren voor jonge land- en tuinbouwers, dat geeft voldoening, daar wil ik ook tijd in investeren. Daarnaast ben je altijd op de hoogte van alle landbouwwontwikkelingen en kun je daarover beslissingen nemen of punten aanscherpen.'

Volgens Van Dessel is Groene Kring niet meer weg te denken uit Vlaanderen. 'We krijgen veel gehoor en beleidsmakers kennen ons. Wij roepen niet alleen vanaf de zijlijn, maar denken ook oplossingsgericht en helpen mee het beleid te sturen. We proberen ervoor te zorgen dat jongeren een goede vorming hebben

Groeien is in de landbouw
nog nooit afgestraft

en we zetten ons in voor vestigingssteun voor startende landbouwers. Op dit moment maken we er ons hard voor dat stoppende melkveehouders die alle productierechten verkopen aan jonge boeren, fiscaal beloond moeten worden.'

Tegenvoorstel WTO-akkoord

Van Dessel slaat al snel een brug richting een onderwerp waarover hij zich zorgen maakt. 'Het dreigende WTO-akkoord kan voor de toekomst van de landbouw verstrekende gevolgen hebben. Wij verwachten als Groene Kring dat een akkoord de exportwaarde van producten met veertig procent zal laten dalen. Ik vrees dat de marges niet groot genoeg zijn om dat verschil op te vangen. Onze Europese manier van boeren kan niet concurreren met de wereldmarkt. Zeker voor jonge melkveehouders die net het melkveebedrijf overgenomen hebben, is dit een zorg. Die hebben vanwege hogere kosten namelijk altijd al een concurrentieachterstand. Wij vragen het Belgisch ministerie daarom ook niet af te stevenen op een WTO-akkoord vergelijkbaar met het voorstel dat er nu ligt, maar we beseffen ook dat onze invloed hierop niet al te groot is.'

Mede door de zorg omtrent het WTO-akkoord wil Van Dessel

melkfabrieken oproepen vooral te investeren in goede afzetmogelijkheden en daarnaast te blijven innoveren. 'We moeten ervoor zorgen dat we een hogere waarde voor ons eigen product creëren. Wij produceren toch de beste melk van de wereld? We moeten producten uit het buitenland zoveel mogelijk buiten de deur houden en voor onze eigen producten meer maatschappelijk draagvlak creëren. Misschien kunnen we als sector ook wel meer aan aanbodbeheersing en -regulering doen.'

De afschaffing van het melkquotum doet volgens Van Dessel zonder enige twijfel zijn intrede. 'Dit moeten we echter ook niet willen behouden. De kosten hiervan zijn bij uitbreiden, zeker voor jongeren, gewoon te hoog. Natuurlijk is quotering in de beginjaren goed geweest. Maar de vraag is of het wel zo lang had moeten blijven. Quotum heeft door de tijd heen als drijfveer gewerkt. Het gaf veehouders druk om te produceren, om het vol en het liefst er nog iets overheen te melken. Ik denk dat zonder quotum veehouders op leeftijd toch eerder stoppen met melken.'

Toekomst voor jonge melkveehouders

In onlangs bekend geworden prognoses van Boerenbond wordt volgens Van Dessel de verwachting uitgesproken dat er in Vlaanderen in 2020 nog vierduizend melkveebedrijven over zijn, de helft van het huidige aantal. 'Bovendien wordt tachtig procent van de melk dan ook nog geproduceerd door slechts ruim duizend bedrijven. Er zullen veel bedrijven verdwijnen, maar de blijvers zullen groeien. Schaalvergroting komt en daar is ook niks mis mee. Groeien is een economische wet en dat is in de landbouw nog nooit afgestraft. Ik verwacht niet dat ik over tien jaar nog genoeg heb aan bijvoorbeeld 700.000 kg quotum.'

De ondervoorzitter geeft aan dat veehouders zich op bepaalde zaken moeten voorbereiden. 'De efficiëntie van de bedrijfsvoering moet omhoog. Er komt meer complexiteit in regelgeving, er moet meer worden samengewerkt en de vraag is of er wel voldoende betaalbare arbeid beschikbaar is.'

Op de vraag of de jonge melkveehouders van morgen door de negatieve landbouwwontwikkelingen nog wel toekomst hebben in West-Europa reageert Van Dessel geprikkeld. 'Ik wil niet meegaan in doemdenken en alleen maar "pas op" roepen. De wereldbevolking groeit en er blijft veel vraag naar zuivel. Nog nooit in de geschiedenis had de melkprijs de grens van vijftig eurocent doorbroken en vorig jaar gebeurde het ineens. Daar had niemand op gerekend. Ik wil jonge ondernemers oproepen zich niet bang te laten maken door de vrije markt. We moeten de melkprijsbakens wat verzetten en scherper ondernemen, maar in een vrije markt kun je ook wel eens een slagje slaan. Daarom mijn advies: kijk naar de markt, wees niet bang en anticipeer erop. Ik voorzie voor jonge boeren een blauwe lucht met wolken, maar beslist geen donderkoppen.'

Florus Pellikaan

Lucas Van Dessel: 'De vraag is of het melk quotum wel zo lang had moeten blijven'

Vlaamse Groene Kring onmisbaar